

Dílna čtení rozvíjí čtenářské i sociální dovednosti žáků

Dílna čtení poskytuje komplexní podporu rozvoje čtenářské gramotnosti ve škole. Jedná se o celoroční náplň školního vyučovacího předmětu zaměřeného na rozvoj čtenářských dovedností a vztahu ke čtení pro první i druhý stupeň základního vzdělávání.

Dílna má tři stabilní části, **evokační** (co se neučím), část **uvědomění si významu informací** (vlastní učení) a **reflexi** (dítě si samo či se spolužáky vyhodnotí, co se naučilo). Jedná se tedy o formát postavený na konstruktivistické pedagogice, kde rolí učitele je připravit program, který umožňuje více či méně (ale spíše více) samostatné učení se žáků.

Rozvoj porozumění a sdílení

Na prvním stupni dílna čtení rozvíjí strategie porozumění čtenému a schopnost sdělovat ostatním prožitky, pochyby a otázky plynoucí z textu. V závěru prvního stupně žáci sami objevují ustálené prvky beletristických a věcných textů, zatímco v jiných hodinách zaměřených na čtení, které nemají charakter dílny čtení, jim tyto prvky ukazuje a jejich smysl interpretuje učitel; často jako teoretické poučky.

Podpora učení, diskuse a argumentace

Dílna **na druhém stupni** se zaměřuje na detailnější analýzu textů z hlediska tematicko-motivické a kompoziční vrstvy textů. Žáci navazují na vyhledávání zajímavých prvků, takových, které zaujmou je samotné, nikoliv aby hledali v textu důkazy teorémů, které jim předtím sdělí učitel. Žáci tedy v textech nehledají „metaforu“, „přirovnání“ nebo „přímou řeč“. V tichosti si čtou, vedou si svůj systém poznámek (který jsou zvyklí provádět od prvního stupně) a diskutují s ostatními o obsahu a svých myšlenkách vyvolaných čtením na základě vlastních poznatků. Diskutují, co je *jejich* objev a podivují se, jak to, že si toho jiní žáci nevšimli, nebo kroutí hlavou nad tím, *co se líbí dalším žákům*. Formát tedy vedle **učení se z textu** (Ondřej Hník) učí žáky **sociální dovednosti**, jako je vyslechnout druhého, argumentovat a činit si na základě kultivované diskuse „o něčem“ vlastní závěry.

Podle poznatků mezinárodních šetření mládeže i dospělých právě takové dovednosti českým žákům chybí. Hodně se těmito souvislostmi čtení i vlastní čtenářskou dílnou zabývá webový speciál čtenářské gramotnosti, který naleznete na www.gramotnostiproucitele.cz.

Petr Koubek